

UN COLȚ DE ȚARĂ - CLUJ-NAPOCA

Cluj-Napoca - unul din marile orașe ale României - atât spune numele acesta unuia care nu cunoaște frământatul trecut al colțului de țară românesc, care este Transilvania.

Pentru a intra în oraș trebuie să bați drumurile prăfoase de țară ale Ardealului spre înălțimea spirituală a Clujului și să intri pe poarta cu însemnele burgului, o cetate cu trei turnuri.

Vechea Napocă, oraș bogat de negustori, construit frumos într-o vale pitorească dintre doi munți, își așteaptă, nouă și mediavală, deopotrivă, neobositul călător. Celor care-l străbat, Clujul le apare ca un oraș liniștit, limpede, molcom, impresionând prin aerul odihnitor și vechile vestigii. Trecutul, tradiția, sunt aici mai puternice decât prezentul.

Tinerii care se îndreaptă spre orașul tuturor posibilităților, inundând străzile odată cu venirea toamnei, își cresc, indiferent de naționalitate, personalitatea ca fii ai acestor locuri. Descoperi, astfel, că te afli într-un oraș prin excelență studentesc, o citadelă a științelor de tot felul, în care respiri aerul tare al bibliotecilor și sălilor de curs, centru medieval de prestigiu, oraș industrial, oraș muzeu, oraș a cărui explozie se reverberează în cartierele Gheorgheni, Grigorescu și Mănăstur ale căror blocuri rîd învingătoare în mii de nuanțe peste casele vechi, rămase mai mici.

Cronicar fidel al istoriei, Turnul croitorilor, păstrat intact până în zilele noastre, a încrustat în piatra lui zbuciumata viață a orașului. Lângă acest bastion construit din piatră dăltuită nobilii transilvăneni au tras în țeapă pe vestitul căpitan al lui Mihai Viteazul, legendarul Baba Novac. În amintirea lui a fost ridicată în 1975 o statuie, operă a sculptorului Virgil Fulicea.

Frământările veacurilor 17 și 18 - campania turcilor împotriva lui Gheorghe Rakoczi, luptele cu austriecii - au adus și au desăvârșit ruina zidurilor cetății Clujului. Solitar, înfruntând vremea și restriștea, Turnul croitorilor a rămas ca strajă păzind și azi drumul Feleacului.

Nimeni nu îndrăznește să separe orașul-istorie de orașul prezent. Și nici nu e posibil așa ceva.

Nimeni nu încearcă să separe orașul - muzeu de orașul conștiință.

Trecând pe la Muzeul etnografic al Transilvaniei, am avut impresia că fiecare, revenind aici la școală, a adus de acasă, din satul dintre păduri, din depărtarea unui orașel bătrân, câte un lucru scump lui, ca semn de garanție pentru sentimentele cu care se va naște aici o treabă serioasă.

Pieptare înflorate, ii, pluguri de lemn, unelte, furci încrustate pe care mamele torc dorul nostru dintr-un fir tremurat. Și cum numărul celor care vin aici este din ce în ce mai mare, sălile Muzeului etnografic au devenit, se pare, neîncăpătoare pentru atâtea obiecte simbol. A fost nevoie să se creeze o secție a Muzeului etnografic al Transilvaniei, în aer liber, lângă fermecătoarea pădure Hoiă. ...Străzile acestea, bătrânele străzi ale Clujului. Arhitectura specific europeană, stilul gotic târziu, monumente de vârste venerabile îți atrag privirile cu nostalgia și romantismul lor. Strada Matei Corvin și suratele ei din spatele Poștei, sau Kogălniceanu, pe care poți să intri din șapte părți și unde poți întâlni pe cine vrei ori pe cine nu vrei, în dulcea promenadă de seară...

...Iată Biserica Sf. Mihail, terminată în secolul al XV-lea și a cărei construcție a durat aproape o sută de ani. Meșterii care au zidit-o au rămas anonimi, dar iscusința lor trăiește în arcade, ogive și contraforturi ca într-un masiv, dar delicat giuvaer. În spatele bisericii se află străvechile palate Teleki și Banffy, acesta din urmă, important edificiu baroc din secolul al XVIII-lea, adăpostind Muzeul de artă al orașului. Operă a arhitectului german Johann Eberhard Blaumann, muzeul posedă un patrimoniu deosebit de valoros de artă românească și europeană: pictură, grafică și artă decorativă din secolele XV-XX. În sălile tăcute și luminoase ești pătruns de adâncul fior ce ți-l dă frumusețea operelor semnate de Grigorescu, Brâncuși, Luchian, Paciurea, Pallady, Ressu sau Medrea... Clujul trebuie bătut cu pasul, văzut cu ochiul. Străzi, case, ziduri, pietre, poduri, piețe, statui și cai de bronz, librării, muzee, case memoriale...

...Teii ce străjuiesc aleile orașului sunt martorii emoției din glasul celor ce evocă Clujul prin versurile lor, arcadele medievale vibrează aerian intrate în rezonanță cu fugile lui Bach.

În Cluj intri cu sentimentul venerației pentru cei care l-au populat fie și numai vremelnic - oameni care au încheiat cartea culturii românești: Victor Babeș, Emil Racoviță, George Coșbuc, Octavian Goga, Lucian Blaga, George Barițiu, Slavici și Rebreanu.

*Independența
prin Cultură*

...Și pașii plutitori pe aleile Grădinii Botanice, veche de 100 de ani, întinsă pe o suprafață de aproape 14 hectare, în care găsești peste 10.000 de specii de plante din toate colțurile lumii, cu noile sere, turnul, grădina japoneză aranjată în stilul tradițional gyono-niwa, cărări și poteci, liniștea, răcoarea, păsările, timpul... Oricum, aici, în Grădina Botanică a Clujului, ne aflăm într-o lume de basm. Da, pentru a cunoaște Clujul, trebuie să vezi orhideele, palmierii, ferigile și nuferii din sere și să încerci să descifrezi mesajul acestor plante și flori minunate.

În viața orașului, Someșul este motivul simbolic cu cea mai mare pregnanță. Spiritul său este deasupra lor, bătrân, alcătuit din straturi istorice multiple. E parte din viața de zi cu zi a cetății, alături de bătrânii castani din parcul orașului.

Prezența lui suverană ne aduce aminte că așezările sunt și ele schimbătoare, înfloresc și decad, pentru a se ridica iar, împlinind o altă tinerețe. Una matură în care memoria celor de demult este asemănătoare cu undele acestea purtătoare de imagini.

BENONE NEAGOE

INDEPENDENȚA ROMÂNĂ

*Independența
prin Cultură*